

ОБЩИНА СИЛИСТРА

✉ ул. "Симеон Велики" № 33
7500 Силистра

☎ (086) 824 243 Факс: (086) 823 343
E-mail: mayor@silistra.bg

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА ОБЩИНСКИ СЪВЕТ - СИЛИСТРА

МОТИВИ

за

Допълнение и изменение на Наредбата за определяне и администриране на местните данъци в Община Силистра
(съгласно изискванията на чл.28 от ЗНА)

1. Причини, налагащи приемането на изменението и допълнението на подзаконовия нормативен акт:

В ДВ, бр. 106 от 22 декември 2023 г. бе обнародван Закон за изменение и допълнение на Закона за местните данъци и такси, с който се приеха множество промени в Закона за местните данъци и такси, които налагат да бъде извършено изменение на Наредбата за определяне и администриране на местните данъци в Община Силистра, за да бъде синхронизиран подзаконовият нормативен акт с националното законодателство.

На следващо място, предлагаме увеличение размера на данъчните ставки на два местни данъка – данъка върху недвижимите имоти и размера на данъка при придобиване на имущество по дарение и по възмезден начин. Мотивите ни са следните:

С влизането в сила на Закона за държавния бюджет на Република България за 2024г. и стартирането на подготовката за представяне в Проект Бюджета на Община Силистра за 2024г. в Общински съвет – Силистра бяха извършени следните дейности:

1. Анализ на приходите от субсидии и трансфери от държавния бюджет за финансиране на разходи за местните дейности при планиране на бюджета –

Финансирането на местните дейности, които основно осигуряват поддръжката на териториите и инфраструктурата за обществено ползване, осветление, озеленяване, социални дейности и други става чрез субсидии и трансфери от държавния бюджет и от собствени общински приходи. Данните за Община Силистра показват, че тенденциите за изменение на субсидиите и трансфери от държавния бюджет за финансиране на местните дейности са, както следва:

- **Обща изравнителна субсидия:**

- 2021г. – 3 269 800лв.

- 2022г. – 3 699 300лв. - +13%

- 2023г. – 4 258 000лв. - +15,1%

- 2024г. – 4 258 000лв. - +0% /Средствата заложи в ЗДБРБ за

2024г. са в размер на достигнатия размер в ЗДБРБ за 2023г. – При прогноза средногодишната инфлация да се понижи до 4,8% през 2024 г., 2,8% през 2025 г. и 2,2% през 2026 г. / Решение на МС № 16 от 12.01.2024г. за одобряване на промени в Актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2024-2026 г./

По данни и калкулатора на Националния статистически институт / НСИ / официално измерената инфлация за периода от 01.01.2014г. до 30.09.2023г. е 41,9 %.

Анализът показва, че при 4.8% средногодишна инфлация през 2024г. община Силистра ще трябва да търси други приходоизточници за компенсиране недостига на средства за финансиране на местните дейности.

- За втора поредна година от Централния бюджет е предвиден **трансфер за други целеви разходи за местни дейности** - средствата са предназначени за достигане на минималната работна заплата в местните дейности, както следва:

- 2023г. – 272 500лв. / определена с Постановление № 497 на Министерския съвет от 2022 г. (ДВ, бр. 1 от 2023 г.) за определяне размера на минималната работна заплата за страната в размер на 780 лв.;

- 2024 г. – 327 000лв. / определена с Постановление № 193 на Министерския съвет от 2023 г. (ДВ, бр. 87 от 2023 г.) за определяне размера на минималната работна заплата за страната в размер на 933 лв./.

При стартиране на процедурата за изготвяне на Проект за бюджет на община Силистра за 2024г. беше изискана информация от всички бюджетни структури - Второстепенни разпоредители с бюджет за Ефекта от увеличението на минималната работна заплата за 2024г. /Необходими средства за достигане на определената с Постановление № 193 на Министерския съвет от 2023 г. (ДВ, бр. 87 от 2023 г.) минимална работна заплата за страната в размер на 933 лв./.. Обобщените данни показват, че от 279,5 бр. численост на персонала в местните дейности, 201 бр. считано от 01.01.2024г. стават с основна заплата 933лв. а средствата необходими за покриване само на това увеличение в т.ч. допълнително необходимите средства за осигурителни плащания в годишен размер е **388 181лв.**

По отношение на **политиката по доходите** в бюджета за 2024 г. е отразено само увеличението на размера на минималната работна заплата от 1 януари 2024 г. - от 780 лв. на 933 лв. като прогнозния размер на минималната работна заплата за 2025 г. и 2026 г. са разчетени в индикативен размер, в съответствие с разпоредбите на чл. 244 от Кодекса на труда по Решение на МС № 16 от 12.01.2024г. за одобряване на промени в Актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2024-2026 г. като за:

2025г. – прогнозен размер – 1 052лв.

2026г. - прогнозен размер – 1 146лв.

2. Анализ на разходите по бюджета на общината с тенденция към нарастване през последните четири години

- **Политика по здравеопазване.** За периода 2020-2023г. по отчет се наблюдава тенденция към нарастване на разходите за подпомагане на специализацията и/или осигуряването на социално-битови условия на лекари, медицински специалисти, студенти и специализанти за необходимото кадрово обезпечаване на „МБАЛ – Силистра“ АД гр. Силистра от Общински фонд **“Здраве” Социална политика.** По бюджета на Министерството на труда и социалната политика за 2024 г. за помощи и обезщетения са предвидени допълнителни разходи в размер на:

- **Политиките в областта на младежта и спорта.** За периода 2020-2023г. по отчет се наблюдава тенденция към нарастване на разходите за насърчаване на активността и развитието на младите хора, развитие на спорта за учаци и спорта в свободното време, както и подпомагането на спортните клубове на територията на община Силистра.

- **Политика в областта на културата.** За периода 2020-2023г. по отчет се наблюдава тенденция към нарастване на разходите в областта на Културата. Целта е да се продължи развитието на българската култура и създаване на условия за опазване и закрила на културното наследство и реализиране на потенциала му като ресурс за устойчиво икономическо, териториално и социално развитие. За повишаване на интереса към българската култура и активно подпомагане създаването и разпространението на изкуство и културни продукти се осигуряват през годините допълнителни средства в Културния календар на община Силистра.

- **Социална политика.** За периода 2020-2023г. по отчет се наблюдава тенденция към нарастване на разходите в областта на социалните дейности – Домашен социален патронаж и Клубове на пенсионера и инвалида. Социалната услуга - ДСП е с капацитет 280 места - лица в пенсионна възраст, или с намалена трудоспособност над 72%, както и деца с увреждания, на които се предоставят комплексни социални услуги – доставка на храна по домовете, почистване на жилищните помещения, здравни грижи, помощ в общуването и поддържането на социални контакти и др.

- **Политика по поддържане на инфраструктурата на територията на общината, осветление на улици и площади, дейности по благоустройството и регионалното развитие, озеленяване и др.** Наблюдава се тенденция към повишаване на разходите, изискванията и отговорностите на общините да администрират тези местни дейности. Очакванията на населението също нарастват към вземане на адекватни решения за управление на тези дейности. Това налага търсене на допълнително на ресурси.

Общините като основна административно-териториална единица имат отговорността и задължението да се грижат за развитието и благосъстоянието на градската среда и повишаване качеството на живот в нея. За тази цел те

трябва да разполагат с достатъчно финансови средства. Основен източник на финансиране в общинските бюджети са данъчните приходи.

3. Анализ на данъчните приходи и данъчната политика при планиране на бюджета –

С оглед защита на обществения интерес в правомощията на общинския съвет е да се определят данъчните ставки, които се лимитират от минимални и максимални граници, установени от законодателя за всеки вид местен данък, размера на данъка върху недвижимото имущество в граници от 0,1 до 4,5 на хиляда върху данъчната оценка на недвижимия имот, а при възмездно придобиване на имущество данъкът се определя от общинския съвет в размер от 0,1 до 3 на сто върху оценката на прехвърляното имущество. С предоставянето на права на общинският съвет да определя размерите на местните данъци се продължава процеса на финансовата децентрализация и се укрепва местното самоуправление, тъй като най-голямо значение за развитието на процеса е повишаването на финансовата самостоятелност и автономност на общините.

В продължение на повече от 15 години Община Силистра е следвала фискална политика за запазване на данъчната тежест. Размера на данъка върху недвижимите имоти, съгласно сега действащата разпоредба на чл. 19 от НОАМД е определен с решение на Общински съвет Силистра с № 636/2009 г. Размерът на данъка върху недвижимите имоти е в размер на 1,5 на хиляда върху данъчната оценка за нежилищен имот и 1 на хиляда за жилищен, а годишният облог от този данък за **2023 г.** е само **907 000 лв.**, а събираемостта от този облог през същата година е около 80 процента от цялата сума, т.е. в размер на 730 595 лв.

При направена справка в сайта на Института за пазарна икономика, за местните данъци в област Силистра е записано „усредненото ниво на местните данъци в област Силистра е сравнително ниско. През 2023 г. всички разглеждани местни данъци са по-ниски от средните за страната“. В потвърждение на тези факти е направена допълнителна проверка за размера на настоящия данък върху недвижимото имущество на примерни общини.

Сравнителна справка Данък върху недвижимото имущество

Населено място	Промил
гр. Варна	2
гр. Русе	3
гр. Разград	2
гр. Велико Търново	2,5
гр. Дулово	2
гр. Силистра	ж. 1, неж. 1,5

От данните в горната таблица се вижда, че в община Силистра размерът на данъчната ставка - промилът за облагане на жилищните имоти е най-нисък. В Община Силистра данъчното облагане клони към минимално допустимата граница на законоустановените рамки.

Също така следва да се отбележи, че средния размер на данъчните оценки върху които се изчислява данъчното задължение за недвижимите имоти в Община Силистра са много ниски.

Това важи с особена сила за населените места извън гр. Силистра. Жилищен имот в селата, с разгъната застроена площ на сградата около 80 кв. м и двор 1 дка, средно е с данъчна оценка от 2500 до 3500 лв., когато се начисли ДНИ се получава стойност от 2,50 лв. до 3,50 лв., като за основно жилище данъкът се коригира с намаление от 50%, съответно задължението се намалява наполовина.

Законодателят е предоставил данъчни облекчения на собствениците, за които жилището е основно, както и на тези данъчно задължени лица, които са с намалена работоспособност: „чл. 22 (1) За имот, който е основно жилище, данъкът се дължи с 50 на сто намаление.

(2) За имот, който е основно жилище на лице с намалена работоспособност от 50 до 100 на сто, данъкът се дължи със 75 на сто намаление“.

При горе цитираните категории, намалението на данъчното задължение може да достигне до 75 на сто от определения пълен облог съгласно действащата НОАМД в Община Силистра.

Приходът от данък върху недвижимото имущество е местен приход и е ориентиран изцяло за покриването на разходи за местни дейности, описани по горе, а осъществяването на функциите на органите на местното самоуправление е в пряка зависимост от наличието на съответни финансови ресурси. Разходите за издръжка се увеличават както за гражданите, така и за общината, което предполага да се предприемат действия към увеличение на данъчните ставки.

Данъкът при придобиване на имущества по дарение и по възмезден начин е вид имуществен данък. Видно от разпоредбата на чл. 44, ал. 1 от ЗМДТ обект на облагане с данък са имуществовата, придобити по дарение, както и недвижимите имоти, ограничени вещни права върху тях и моторни превозни средства придобити по възмезден начин. Съгласно чл. 46, ал. 1 от ЗМДТ – основа за определяне на данъка е оценката на имуществото в левове към момента на прехвърлянето, като с ал. 2 на същия член е определено, че недвижимите имоти и ограничените вещни права върху тях се оценяват по уговорената цена или по определена от държавен или общински орган цена, а в случай, че тя е по ниска от данъчната им оценка – по последната, съгласно Приложение № 2 към ЗМДТ.

При по-голямата част от сделките данък придобиване се начислява върху данъчната оценка въпреки, че уговорената цена между продавач и купувач е по-висока. Последната обаче не фигурира в изготвените нотариални актове и по този начин, данъкът който се удържа е по-нисък от реално дължимия. Години наред експерти в тази област търсят начин тази практика да бъде прекъсната, но

към настоящия момент няма законодателни промени. Прехвърлянето на моторните превозни средства се извършва по застрахователна стойност, която може да се каже, че вече е реална стойност, след извършени промени при застрахователите. Данък при придобиване на имущества по възмезден начин е вид безобложен данък, като обект на облагане не са всички данькоплатци, а само определен кръг от тях, извършващи сделки с имущества, и за повишаване на приходите от този данък не могат да бъдат използвани способи и методи за повишаване на събираемостта му.

Предвид гореизложеното, е налице невъзможност за балансиране на всички разходи с настоящите ставки на МДТ при спазване на принципите на целесъобразност, ефективност и ефикасност. Необходимо е търсенето на нов приходоизточник или завишаване на съществуващите, за да се минимизира риска от допускането на просрочени задължения във връзка с реализиране на основни и приоритетни дейности и проекти.

Във връзка с гореизложените мотиви се породи необходимост да се допълни и измени Наредбата за определяне и администриране на местните данъци в Община Силистра, и в изпълнение на разпоредбата на чл. 26 от Закона за нормативните актове се публикува на интернет страницата на Община Силистра за обществени консултации, и на заинтересованите лица се предоставя 30-дневен срок за предложения и становища по проекта.

2. Цели които се поставят:

Хармонизиране на подзаконов нормативен акт – Наредбата за определяне и администриране на местните данъци в Община Силистра в съответствие със Закона за местните данъци и такси, и също така повишаване на размера на данъчните ставки на Данък недвижими имоти и Данък при придобиване на имущества по дарение и по възмезден начин, което ще доведе до увеличаване на приходите от тези два местни данъка.

Приходът от данък върху недвижимото имущество е местен приход и е ориентиран изцяло за покриването на разходи за местни дейности, описани по горе, а осъществяването на функциите на органите на местното самоуправление е в пряка зависимост от наличието на съответни финансови ресурси. Разходите за издръжка се увеличават както за гражданите, така и за общината, което предполага да се предприемат действия към увеличение на данъчните ставки.

При възмездно придобиване на имущество данъкът се определя от общинския съвет в размер от 0,1 до 3 на сто върху оценката на прехвърляното имущество /чл. 47, ал. 2 от ЗМДТ/. Този данък е пряко зависим от пазара на недвижими имоти и обема на сделките. Ако приходоизточниците останат без изменение в новата бюджетна година – 2025 г., ще има недостиг на разходите за издръжка, което ще доведе не само до липса на възможност за разширяване на дейностите на Общината, а и до ограничаване на нормално изпълнение на дейности финансирани с местни приходи и влошаване качеството на предлаганите услуги.

3. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба.

Прилагането на Наредбата за определяне и администриране на местните данъци в Община Силистра в така предложения проект няма да е свързано с изразходване на допълнителни финансови средства от бюджета на Общината, както и с ангажиране на допълнителни човешки ресурси.

4. Очаквани резултати от прилагането, включително финансови, ако има такива.

Синхронизиране на Наредбата за определяне и администриране на местните данъци в Община Силистра със Закона за местните данъци и такси и също така с приемане на така направеното предложение за промяна в размера на данъка за недвижимите имоти се очаква годишните постъпления от него да се увеличат от около 1 млн. лв. за 2025 г. и от ставка на данъка от 1 промил за жилищни и 1,5 промила за нежилищни имоти по данни от програмния продукт на отдел МДТ при Общинска администрация облогът за 2024 г. е **922 662** лв. При приемане на настоящото изменение за 2025 г. се очаква приходите от данъка достигнат до около 1 900 000 лв. От приемане на направеното предложение за увеличение в размера на данъка при придобиване на имущества по възмезден начин на 3 на сто, през 2025 г. и напред ще се увеличи дела на собствени приходи в общинския бюджет от данък при придобиване на имущества по дарение и по възмезден начин, без да бъдат засегнати интересите на всички данъкоплатци в Община Силистра, а само на определен кръг от тях, извършващи и сделки с имущества.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз.

Предлаганият проект на изменение и допълнение на Наредбата за определяне и администриране на местните данъци в Община Силистра е подзаконов нормативен акт, поради което съответствието ѝ с правото на Европейския съюз е предопределено от разпоредбите на Европейската харта за местното самоуправление, директивите на Европейската общност, свързани с тази материя, предвид съответствието на проекта на Наредбата с основния нормативен акт (ЗМДТ) и други закони, предвиждащи изискване и правомощия за събиране на данъци, както и тяхното образуване.

Забележка: Съгласно чл. 26, ал. 2 и ал. 4 от Закона за нормативните актове Проекта за изменение и допълнение на Наредбата за определяне и администриране на местните данъци в Община Силистра се публикува на интернет страницата на Община Силистра за обществени консултации и на заинтересованите лица се предоставя 30-дневен срок за предложения и

становища по проекта. Последните могат да бъдат депозирани при директор Дирекция „Финанси” в ст. 412 на общинската администрация.

С уважение,

АЛЕКСАНДЪР САБАНОВ

Кмет на Община Силистра